

МАРКЕТИНГОВИЙ АНАЛІЗ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ ТЕРАПІЇ ХВОРИХ НА ВИРАЗКОВУ ХВОРОБУ ШЛУНКА ТА ДВНАДЦЯТИПАЛОЇ КИШКИ

Немченко А.С., Куриленко Ю.Є., Погуляй А.О.

Кафедра організації та економіки фармації,

Національний фармацевтичний університет,

м. Харків, Україна

economica@ukr.net

Захворювання виразкової хвороби шлунка та дванадцятипалої кишки є хронічним, а також має тенденцію до прогресування, у разі неналежного або несвоєчасного лікування. Згідно з інформацією, що висвітлена у базах з клінічними дослідженнями, провокує дане захворювання бактерія – *Helicobacter Pylori*. Виразки виникають, коли соляна кислота «роз’їдає» слизову оболонку шлунку і дванадцятипалої кишки, відбувається це через надмірне вироблення кислоти або руйнування захисного шару слизу. Хелікобактеріоз проявляється у вигляді гастриту, передракових змін слизової оболонки шлунку (метаплазія, дисплазія, атрофія), виразкової хвороби і раку шлунку. Інфекція сприяє утворенню виразок, оскільки *Helicobacter pylori* приводить до запалення слизової оболонки шлунку, збільшує кислотність шлункового соку, руйнує захисний шар слизу.

За різними підрахунками близько 4,5 млн. хворих страждають від захворювань виразкової хвороби шлунка та дванадцятипалої кишки. Особливістю є те, що частіш за все хвороба розвивається у пацієнтів молодого віку та прогресує у більш зрілому віці, що може спричинити подальшу складність працездатності. Вибір лікування виразки шлунку і дванадцятипалої кишки залежать від причини, яка її викликала. Хірургічне лікування виразки шлунку і дванадцятипалої кишки застосовується, переважно, при ускладненнях. Терапія є досить витратною та потребує підтримки державних органів влади.

Метою дослідження став маркетинговий аналіз ринку групи лікарських засобів (ЛЗ) А02В С01 – Омепразол, А02В С51 – Омепразол, комбінації, А02В С05 – Езомепразол, що зареєстровані на фармацевтичному ринку (ФР) України та використовуються у лікуванні обраної нозології.

У дослідженні використані матеріали офіційного сайту МОЗ України та Державного реєстру ЛЗ України, Компендіуму, Щотижневика «Аптека». Методи – маркетингового аналізу, статистичний, узагальнення.

Відповідно до проведеного аналізу уніфікованого клінічного протоколу первинної й вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги «Пептична виразка шлунка та дванадцятипалої кишки» більшість з схем рекомендованої терапії включає інгібітори протонної помпи.

Відповідно до АТС-класифікації до інгібіторів протонної помпи відносяться 6 груп: А02В С01 – Омепразол; А02В С02 – Пантопразол; А02В С03 – Лансопразол; А02В С04 – Рабепразол; А02В С05 – Езомепразол; А02В С06 – Декслансопразол; А02В С51 – Омепразол, комбінації. Омепразол

використовують для регуляції шлункової секреції вже досить давно. Управління по контролю за харчовими продуктами і лікарськими препаратами США (FDA) видало дозвіл на використання цього препарату, що свідчить про безпечність та ефективність застосування.

У дослідженні були відібрані та проаналізовані: A02B C01 – Омепразол, A02B C51 – Омепразол у комбінації, A02B C05 – Езомепразол.

Відповідно до реєстрації на ФР України обрані групи ЛЗ були представлені 17 іноземними виробниками (без урахування форм випуску), а саме:

- «М.Біотек Лтд», Велика Британія – Діапразол; Омепразол (2);
- «Dr. Reddy's Laboratories Ltd», Індія – Омез Інста, Омез Омез Д, Омез ДСР (4);
- «Абрил Формулейшнз», Індія – Оменакс (1);
- «Organosyn Life Sciences», ОАЕ – Омзол (1);
- «Green Business Solutions», Швейцарія – Діпразол (1);
- «Максфарма», Балтія – Омепразол, Омепразол 20 (2);
- «Ананта Медікеар», Велика Британія – Омепразол Ананта, Омепразол 20 Ананта (2);
- «Вокате», Греція – Омепразол-Вокате (1);
- «Мега Лайфсайенсіс Лтд», Індія – Лімзер (1);
- «КРКА, д.д., Ново место», Словенія - Омепразол КРКА (1);
- «Балканфарма Дупниця АТ», Болгарія – Езонекса (1);
- «АстраЗенека АБ», Швеція - Нексіум (1);
- «Перрері Фармачеутічі Срл», Італія – Езомер (1);
- «Гетеро Лабз Лімітед», Індія – Езомапс (1);
- «Чемо Іберіка», Іспанія - Омепразол пелети (1);
- «Торрент Фармасьютікалс Лтд», Індія – Некспро (1);
- «Нош Лабс ПВТ», Індія – Езомепразолу магнію тригідрат (1).

Серед вітчизняних виробників препарати даної групи представили лише 6 компаній (без урахування форм випуску):

- АТ «Фармак» – Омепразол (1);
- ПрАТ ФФ «Дарниця» – Омепразол-Дарниця (1);
- Тева Україна – Омепразол-Тева (1);
- ТОВ «Астрафарм» – Омепразол (1);
- ПАТ «Київмедпрепарат» – Омепразол (1);
- ТОВ «Фармекс Груп» - Омепразол (1).

Сукупно на ФР налічувалось 66 пропозицій ЛЗ обраних груп з урахуванням форм випуску. Серед них найбільша кількість була у ліофілізатів для розчину (для ін'єкцій) – 28 або 42,42%, на другій позиції капсули – 17 або 25,76 %, на третій таблетки – 12 або 18,18% та на четвертій порошки – 9 або 13,64% відповідно.

Зважаючи на превалювання іноземних виробників на ФР України доцільним є впровадження програм імпортозаміщення та стимулювання розвитку вітчизняних компаній.